

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24Co/120/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8510201282
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8510201282.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcov: 1) T. Š., B.. XX.XX.XXXX, X. L. L. XX, XXX XX Ľ. a 2) H. Š., G.. L., B.. XX.XX.XXXX, X. L. L. XX, XXX XX Ľ., obaja právne zastúpený advokátom JUDr. Vladimír Koman, so sídlom 17. novembra 31, 084 01 Stará Ľubovňa, proti žalovaným: 1) T. Š., B.. XX.XX.XXXX, X. L. L. XX, XXX XX Ľ. a 2) P. Š., B.. XX.XX.XXXX, X. L. L. XX, XXX XX Ľ., obaja právne zastúpený advokátom JUDr. Jozef Karabaš, so sídlom Ružová 10, 083 01 Sabinov, o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a jeho trpenie - trovy konania, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.k. 2C/104/2010-234 zo dňa 21. júna 2017, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa uznesenie vo výroku II..

II. Žalobcovia m a j ú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že: „I. Súd schvaľuje súdny zmier medzi stranami sporu v nasledujúcom znení:

Žalobcovia v 1. a 2. rade nadobudli vydržaním právo prechodu pešo a prejazdu motorovými vozidlami cez nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných v 1.a 2. rade nachádzajúcich sa v katastrálnom území L. L. zapísaných na LV č. XXX ako parcela KN E č. XXXX/X - orná pôda o výmere XX m², v rozsahu vyznačenom v geometrickom pláne zo dňa 25.08.2011 tvoriacom súčasť znaleckého posudku č. 11/2011 vypracovaného N.. H. O. dňa 14.09.2011, príloha č. 8, za účelom zaparkovania a výjazdu motorových vozidiel do dvora a z dvora a z budovy garáže a do garáže nachádzajúcej sa v katastrálnom území L. L. postavenej na parcele KN C č. X - záhrady o výmere XXX m² zapísanej na LV č. XXX, ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov v 1. a 2. rade.

Žalovaní v 1. a 2. rade sa zaväzujú trpieť právo prechodu pešo a prejazdu motorovými vozidlami cez pozemky v ich vlastníctve v rozsahu a za účelom uvedenom v predchádzajúcom odseku žalobcami v 1. a 2. rade a nimi poverenými osobami.“

II. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade trovy tohto konania, vrátane trov konaní o nariadenie predbežných opatrení vedených na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 6C/176/2013 a sp. zn. 2C/59/2014, v rozsahu 100%, o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto výroku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 148 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“ resp. „Civilný sporový poriadok“).

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobcovia sa podanou žalobou a jej spresneniami domáhali určenia, že vydržaním nadobudli právo prechodu pešo a prejazdu motorovými vozidlami cez nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných v 1. A 2. Rade špecifikovaných v petite žaloby v rozsahu vymedzenom N.. H. O. v prílohe č. 8 znaleckého posudku č. 11/2011. Pred otvorením pojednávania dňa 21.06.2017 navrhli strany sporu a ich zástupcovia vyriešiť vec samú uzavretím súdneho zmiernu. Na náhrade trov sa strany sporu nedohodli, preto súhlasili s tým, aby o trovách konania rozhodol súd s tým, že tento výrok nebude súčasťou súdneho zmiernu. Keďže C.s.p. neupravuje samostatne náhradu trov konania pri uzavretí súdneho zmiernu, vychádzal z predpokladu, že súdny zmier je dohodou strán sporu, teda, že okrem hlavného predmetu sporu sa strany sporu dohodnú aj na náhrade trov konania. Konštatoval, že žalobcovia boli v celom rozsahu úspešní, pričom boli nútení domáhať sa svojho nároku na súde pre správanie žalovaných, ktorí im začali brániť vo výkone ich práva, ktoré dlhodobo užívali. Podobne konania o predbežných opatreniach boli vyvolané konaním žalovaných. Súd preto o nároku na náhradu trov tohto konania ako aj konaní o nariadenie predbežných opatrení rozhodol tak, že priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a to podľa 262 ods. 1 C.s.p. za analogického použitia § 255 ods. 1 C.s.p..

4. Proti uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní, a to proti II. výroku o trovách konania. Uznesenie považujú za nesprávne v tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uznesenie v II. výroku považujú za arbitrárne, vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia veci a nepreskúmateľné pre nedostatočne zistený skutkový stav veci. Uviedli, že z argumentáciou súdu prvého stupňa absolútne nesúhlasia. Namietali, že nezavinili súdne konanie, pretože boli nútení brániť sa proti podanej žalobe a navyše v danom prípade došlo k uzavretiu zmiernu, ktorý predstavuje dohodu strán sporu. Uviedli, že v danom prípade sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie trov konania. Súd v odôvodnení vôbec neuviedol v čom nevidí dôvodnosť aplikácie § 257 C.s.p. na žalovaný prípad. Uviedli, že v danom prípade vzhľadom na osobné, majetkové a sociálne pomery žalovaných, zavinenie samotného vzniku sporu a na postoj žalobcov v konaní, mal súd vziať ba zreteľ aj možnosť uplatnenia § 257 C.s.p.. Navrhli, aby odvolací súd uznesenie v napadnutom výroku II. zmenil tak, že žalobcom neprizná náhradu trov konania, alebo alternatívne, aby zrušil napadnuté uznesenie vo výroku II. a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadrili žalobcovia. Uviedli, že podľa ich názoru nie je stanovisko žalovaných správne a práve ono neberie do úvahy skutkový stav veci, právne posúdenie, ako aj dezinterpretuje rozhodnutie súdu a zdôvodnenie. Uviedli, že dôvodom na podanie žaloby bola nemožnosť vojsť do svojho dvora a garáže po ceste, ktorá bola dlhodobo užívaná nie len žalobcami ale aj ďalšími občanmi obce, na výjazd do poľa. Žalobcovia mali zabránené prechodu a preto boli vydané predbežné opatrenia. Dôvodom na podanie žaloby bolo teda správanie žalovaných. Žalovaní zmierom uznali právny nárok žalobcov. Uviedli, že pokiaľ žalovaní tvrdia, že súd nevzal do úvahy ich osobné a majetkové pomery, ide o zjavné zavádzanie súdu, pretože obaja sú zamestnaní, vlastní značné majetky a nijakým spôsobom nepotvrdili mimoriadne závažné okolnosti, pre ktoré by mali byť od platenia trov konania oslobodení. Navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie Okresného súdu Stará Ľubovňa potvrdil.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a rozhodnutie v napadnutom výroku je potrebné zmeniť.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia žalobou podanou dňa 30.03.2010 sa domáhali určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nadobudnutého vydržaním, ktoré pozostáva z práva prechodu peši i motorovým vozidlom cez pozemky žalovaných nachádzajúce sa v k.ú. L. L., pôvodne zapísaným na LV č. XXX ako KN E parc. č. XXXX/X vo výmere XX m², zastavané plochy a nádvorcia a KN E parc. č. XXXX/X, vo výmere XXX m², orná pôda zapísaná na LV. č. XXX. Zároveň žiadali, aby žalovaní boli povinní nahradiť žalobcom trovy konania a trovy právneho zastúpenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaní v priebehu konania predložili ako dôkaz notársku zápisnicu (č.l. 42 a nasl.) spísanú na Notárskom úrade Y. V. R. v U. O., za účasti žalovaných, ktorou bolo osvedčené vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam evidovaným na LV XXX a LV XXX zapísaných v k.ú. L.

L.. Dňa 14.09.2011 bol N.. H. O. vypracovaný znalecký posudok, ktorého predmetom bolo vypracovanie GP na vecné bremeno práva prechodu v k.ú. L. L.. Uznesením zo dňa 16.10.2012 bolo prerušené konanie do právoplatného skončenia veci vedenej súdom prvej inštancie pod sp. zn. 5C/108/2012, konanie tých istých účastníkov, ktorého predmetom je určenie vlastníckeho práva k spornej ploche medzi hranicami nehnuteľností. Dňa 21.01.2014 vydal Krajský súd v Prešove uznesenie, ktorým rozhodol o odvolaní žalovaných proti uzneseniu súdu prvej inštancie sp. zn. 6C/176/2013-18 zo dňa 29.10.2013, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie. Dňa 27.10.2016 vydal súd prvej inštancie rozsudok sp. zn. 5C/108/2012-164 v ktorom určil, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi parcely C-KN XXX/X, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 01.02.2017 a vykonateľnosť dňa 03.05.2017. Následne súd prvej inštancie uznesením sp. zn. 2C/104/2010 rozhodol, že v konaní, ktoré bolo prerušené pokračuje. Pred otvorením pojednávania dňa 21.06.2016 súd zistil, že v danom prípade prichádza do úvahy uzatvorenie zmluvy, pričom strany sporu a ich právni zástupcovia súhlasili s tým, aby v merite veci bol schválený súdny zmler s tým, že o trovách rozhodne súd samostatným výrokom, ktorý nebude súčasťou súdneho zmleru.

8. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

9. Podľa ustanovenia § 257 C.s.p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

11. Podľa ustanovenia § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

13. Podľa článku 4 Základných princípov C.s.p., ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

14. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania alebo strane, ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

15. K námietke žalovaných, že súd prvej inštancie mal v predmetnom prípade použiť § 257 C.s.p. odvolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok vo svojich ustanoveniach upravuje aj odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zodpovednosti za zavinenie pri rozhodovaní o náhrade trov konania, a to v podobe ustanovenia § 257 C.s.p., ktoré však nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnúť. Ustanovenie § 257 C.s.p. preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnúť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

16. Zo slovného znenia vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnúť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z

posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 257 C.s.p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 C.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod.

17. Zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 257 C.s.p. len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

18. Odvolací súd na preskúmal majetkové, osobné a sociálne pomery žalovaných a zistil, že žalovaní sú spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcimi sa v k.ú. L. L., žalovaná P. P. je zamestnaná od 01.10.2005 v spoločnosti ODEVA, spol. s.r.o. Lipany a žalovaný T. P. je od 01.07.2009 SZČO. Vzhľadom na uvedené mal odvolací súd na to, že v uvedenom prípade na strane žalovaných nie sú splnené podmienky na uplatnenie ustanovenia § 257 C.s.p.. Zároveň vzhľadom na okolnosti daného prípadu, podľa odvolacieho súdu nie sú tu dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali použitie ustanovenia § 257 C.s.p..

19. V minulosti Občiansky súdny poriadok upravoval že v prípade ak dôjde k uzavretiu zmiery, ktorý je následne schválený súdom, ale nedôjde k dohode o trovách konania súd rozhodne tak, že žiadnej zo strán trovy konania neprizná (§ 146 ods. 1 písm. b) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Po rekonštrukcii civilného procesu, Civilný sporový poriadok, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016, obdobnú právnu úpravu trov konania v prípade schváleného zmiery už neobsahuje, preto je potrebné postupovať v súlade so základnými princípmi Civilného sporového poriadku, a to najmä podľa zásady analógie legis zakotvenej v článku 4 Základných princípov C.s.p..

20. V uvedenom prípade je teda potrebné postupovať podľa ustanovenia, ktoré je svojou povahou a účelom najbližšie. Vzhľadom na to, že došlo k uzavretiu zmiery v priebehu konania, teda až po uplynutí 7 rokov od začatia súdneho konania, ale skôr ako bolo rozhodnuté vo veci samej, možno na tento prípad analogicky aplikovať ustanovenie § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná náhradu trov konania protistrane podľa pomeru jej úspechu vo veci. V uvedenom prípade, bola žaloba podaná z dôvodu, že žalovaní bránili v uskutočňovaní práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu spočívajúcemu v práve prechodu cez dotknutý pozemok, pričom až v priebehu konania správaním žalovaných došlo k uzatvoreniu zmiery, týkajúcom sa predmetu žaloby. Obsah zmiery schváleného súdom prvej inštancie je zhodný so žalobným petitom žaloby podanej žalobcami na súd dňa 30.03.2010, pričom v druhom výroku schváleného zmiery došlo po dohode strán navyše k vyšpecifikovaniu osôb, ktoré môžu vecné bremeno využívať, a to z dôvodu, aby do budúcnosti došlo k odstráneniu potencionálnych problémov pri možnosti využívania práv zodpovedajúcim vecným bremenám.

21. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v súvislosti s trovami konania. Poukazuje na to, že žalobcovia nerušene vykonávali svoje práva zodpovedajúce vecnému bremenu približne 30 rokov, pričom v dôsledku správania žalovaných boli žalobcovia nútení domáhať sa svojho práva podaním žaloby na súd, čím im aj v priebehu konania, ktoré trvalo takmer 7 rokov vznikli trovy, ktoré by inak nevznikli, ak by boli žalovaní rešpektovali uvedené práva zodpovedajúce vecným bremenám.

22. Majúc na zreteli uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil v súlade s ust. § 387 ods. 1 C.s.p..

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovia boli v konaní plne úspešní, pričom v priebehu odvolacieho konania im vznikli trovy z uvedeného dôvodu, žalobcom priznal trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).